

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/254/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514206949
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1514206949.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členov senátu: JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom: Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 35 838 825, právne zastúpený: Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom: Michalská 14, 811 03 Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovanej: L. Š., O.. XX.XX.XXXX, V.: F. X, XXX XX V., o zaplatenie sumy 1.682,57 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k. 10C/358/2014-77, zo dňa 30. marca 2015 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd pripúšťa späťvzatie žaloby v časti istiny vo výške 1.441,29 eur a k nej prislúchajúceho príslušenstva a rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č.k. 10C/358/2014-77, zo dňa 30. marca 2015 v späťvzatej časti zrušuje a konanie v späťvzatej časti z a s t a v u j e.

II. Odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č.k. 10C/358/2014-77, zo dňa 30.marca 2015 vo zvyšnej časti p o t v r d z u j e.

III. Žalovanej sa nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č.k. 10C/358/2014-77, vydaným dňa 30.03.2015 Okresný súd Bratislava V zamietol žalobu a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca návrhom doručeným súdu dňa 13.04.2014 žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sumu 1.682,57 eur, úroky z omeškania z tejto sumy, úrok z úveru vo výške 17,70 % zo sumy 1.456,62 eur od 22.12.2010 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná porušila svoju povinnosť tým, že riadne a včas nesplatila úver, ktorý jej poskytol na základe Zmluvy o úvere právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., a preto je povinná uhradiť nesplatenú časť úveru vo výške 1.682,57 eur.

2. Súd prvej inštancie pri rozhodnutí vychádzal z vykonaného dokazovania, ktorým bolo preukázané, že právny predchodca navrhovateľa Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava uzavrel so žalovanou Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX dňa 12.05.2006. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru v sume 663,88 eur, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky. Na základe tejto zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Podmienky čerpania, splácania a podmienky pri neplnení zmluvných povinností pri poskytnutí peňažných prostriedkov boli upravené v zmluve a VOP. Predmetom zmluvy bola povinnosť právneho predchodcu žalobcu, ako veriteľa poskytnúť žalovanej, ako dlžníkovi požadovaný úver a na strane druhej bola povinnosť žalovanej, ako dlžníka poskytnutý úver splatiť vo forme pravidelných mesačných splátok pozostávajúcich z istiny a úroku. V súlade so zmluvou právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver v sume 663,88 eur, bez poplatku

za poskytnutie úveru. Žalovaná bola povinná platiť žalobcovi pravidelné mesačné splátky v sume 18,55 eur, vždy do 10. dňa v mesiaci, pričom prvú splátku bola povinná zaplatiť do 10.06.2006 a konečná splatnosť úveru bola stanovená dňa 10.05.2011. Dohodnuté úroky za poskytnutie úveru boli vo výške 17,70 % ročne. Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku zmluvou zo dňa 21.12.2010 vo výške 1.682,57 eur proti žalovanej na žalobcu. Žalovaná zaplatila poslednú splátku úveru dňa 25.01.2007. Celkom zaplatila titulom úveru sumu 148,44 eur. Z dôvodu neplatenia splátok žalobca listom zo dňa 17.02.2011 odstúpil od zmluvy o úvere, čím sa stal záväzok žalovanej splatným v celom rozsahu.

3. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka a podľa ust. § 52 ods.1,2,3 a 4, ust. § 100 ods. 1, ust. § 101, 107 ods. 1, ust. § 111, ust. § 457 a 524 ods.1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie aplikujúc vyššie uvedené zákonné ustanovenia na daný skutkový stav veci, dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a túto z dôvodu premlčania zamietol. Vychádzal z toho, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Poukázal na to, že predmetná vec sa týka spotrebiteľského úveru, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou (zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch). Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekvencovanejších občianskoprávných vzťahov. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. V tomto smere poukázal súd prvej inštancie na rozsudok NS SR vo veci sp.zn. 5MCdo 20/09, rozsudok OS Banská Bystrica vo veci sp. zn. 61Cb/221/09, rozsudok KS Prešov sp. zn. 16 Co 216/2013. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že s účinnosťou zákona č. 150/2004 Z.z. (1.4.2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1, a to, že: „Spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premlčania, predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Súd prvej inštancie odmietol názor žalobcu, podľa ktorého na predmetnú spotrebiteľskú vec nedopadá právna úprava občianskeho práva, ale obchodného práva. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žaloba bola podaná dňa 19.03.2014, pričom žalobca odstúpil od zmluvy o úvere listom zo dňa 17.02.2011 s tým, že týmto dňom sa stal záväzok žalovanej splatným v celom rozsahu. Podľa súdu prvej inštancie, v dôsledku tejto skutočnosti žalobcovi vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Súd prvej inštancie ďalej vychádzal z toho, že podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ). Premlčacia doba (ust. § 107 ods. 1 OZ) v danom prípade začala plynúť na druhý deň od účinnosti odstúpenia od zmluvy, teda od 18.02.2011 a táto dvojročná premlčacia doba uplynula dňa 18.02.2013. Nakoľko bol návrh na začatie konania podaný až dňa 19.03.2014, došlo k uvedenému podaniu po márnom uplynutí dvojročnej premlčacej doby, čím je námietka premlčania dôvodná.

4. Rozsudok odvolaním v zákonom stanovenej lehote napadol žalobca, z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Žalobca uviedol, že podstata nesprávneho rozhodnutia spočíva v nesprávnom určení dĺžky trvania premlčacej doby. Poukázal na to, že predmetná zmluva nevznikla reálnym odovzdaním druhej veci (peňazí dlžníkovi), ale vznikla už dohodou zmluvných strán o jej obsahu, z ktorého vyplýva platný záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť v prospech dlžníka finančné plnenie formou úveru, a zároveň záväzok dlžníka takto poskytnuté plnenie navýšené o úrok splácať v dohodnutých splátkach. Je nepochybné, že v tomto prípade ide o zmluvu o úvere v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere patrí podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka medzi tzv. absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka a to bez ohľadu na povahu účastníkov. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy Občiansky zákonník v ust. § 52 odsek 1 uvádzal, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa ust. § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ,

ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Z Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy by teda izolovaným výkladom nezohľadňujúc iné ustanovenia právnych predpisov bolo možné vyvodiť, že úverová zmluva, ako absolútny obchod podľa ust. 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka spotrebiteľskou zmluvou nie je (takýto názor je prezentovaný aj niektorými právnymi teoretikmi). Žalobca v odvolaní poukázal na to, že podľa ust. § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, bol verejnoprávnym predpisom pojem spotrebiteľská rozšírený tak, že spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Tvrdenia o tom, že v prípade, že ide o spotrebiteľskú zmluvu vyplýva výlučná pôsobnosť Občianskeho zákonníka na daný vzťah nemajú žiadnu normatívnu oporu a priečia sa pravidlu *lex specialis derogat lex generali*, pričom v tomto prípade *lex specialis* je ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka. Žalobca trvá na tom, že je potrebné aplikovať na právnu úpravu úverovej zmluvy Obchodný zákonník, ako aj všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Žalobca má za to, že spotrebiteľský úver nie je jeden zmluvný typ, ale osobitný subtyp zmluvných typov, ktorých kauzou je dočasné poskytnutie finančných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu (pôžička, úver, nájom), na úpravu ktorých sa majú použiť pri kogentnej, či dispozitívnej zákonnej úprave jednotlivých zmluvných typov aj ďalšie kogentné právne normy, ktoré sú vymedzené v Zákone o spotrebiteľských úveroch (*lex specialis*). Preto má za to, že nejde o samostatný zmluvný typ vylučujúci použitie Obchodného zákonníka. Premlčanie sa teda aj v spotrebiteľských zmluvách majúcej formu absolútneho obchodu spravuje výlučne Obchodným zákonníkom, a keďže podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky. V tomto smere poukázal žalobca v odvolaní na viaceré súdne rozhodnutia a to uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 9Co/224/2011 -128 zo dňa 27.11.2012, rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 11Co/456/12 zo dňa 05.02.2014, uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 24Co/417/2012 zo dňa 25.03.2014, uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp.zn. 9Co/162/12 zo dňa 22.11.2012, uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp.zn. 25Co/297/2013 zo dňa 31.01.2014, uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 14Co/142/2014 zo dňa 30.01.2014, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp.zn. 14Co/163/2013 zo dňa 25.02.2014, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.3.2013. Ďalej žalobca v odvolaní namietá, že napadnutý rozsudok je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti, z dôvodu nedostatočného odôvodnenia. Na záver uviedol, že pokiaľ bola žaloba súdu doručená dňa 13.4.2014, tak 4- ročná premlčacia doba začala plynúť tak, že splátky splatné v období od 10.5.2010 do 10.5.2011 (celkom 13 splátok po 18,56 EUR, pôvodne 559,- Sk, celkom 241,28 eur) nemôžu byť v 4 - ročnej premlčacej dobe premlčané. S poukazom na uvedené žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v uvedenom výroku zmenil tak, že žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 241,28 eur, úroku z omeškania vo výške 9 % p.a. zo sumy 18,56 eur od 10.5.2010 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.6.2010 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.7.2010 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.8.2010 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.09.2010 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.10.2010 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.11.2010 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.12.2010 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.1.2011 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.2.2011 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.3.2011 do zaplatenia, zo sumy 18,56 eur od 10.04.2011 do zaplatenia a zo sumy 18,56 eur od 10.5.2011 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti zobrať žalobca návrh späť.

5. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila. Odvolací súd jej zaslal aj výzvu zo dňa 20.06.2019 v zmysle ust. § 370 ods. 2 CSP, aby uviedla, či súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby. Výzva jej bola doručená dňa 01.07.2019. K výzve sa žalovaná nevyjadřila.

6. Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok platného a účinného od 1.7.2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Žalobca v odvolaní vzal žalobu v časti istiny vo výške 1.441,29 eur a k nej prislúchajúceho príslušenstva späť a to z dôvodu premlčania.

8. Podľa § 370 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

9. Podľa § 370 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

10. Podľa § 370 ods. 3 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

11. Do dispozície účastníka konania, ktorý podal žalobu, patrí aj možnosť vziať žalobu kedykoľvek späť, a to až dovtedy, kým o nej nebolo právoplatne rozhodnuté, teda aj po rozhodnutí súdom prvej inštancie dovtedy, kým rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť. V prejednávanej veci po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ktoré v okamihu späťvzatia žaloby nenadobudlo právoplatnosť, a teda účastníci ním ešte viazaní neboli, žalobca zobrať svoju žalobu v časti späť. Žalovaná s čiastočným späťvzatím žaloby nevyhovela nesúhlas. Za týchto okolností odvolací súd, čiastočné späťvzatie žaloby pripustil, zrušil v späťvzatej časti napadnutý rozsudok a konanie v tejto časti zastavil.

12. Odvolací súd ďalej preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (ust. § 379 a ust. § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 385 odsek 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 CSP) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. Z hľadiska skutkového stavu veci vychádzal odvolací súd zo zistení súdu prvej inštancie a pre danú vec považoval za rozhodujúce, že žalovaná ako dlžníka a Slovenská sporiteľňa, a.s., ako veriteľ uzavreli medzi sebou dňa 12.05.2006 zmluvu o splátkovom úvere číslo 0630174398, ktorou sa žalovaná zaviazala splatiť veriteľovi úver 663,87 eur (20.000,-Sk) spolu s úrokom 17,70% ročne, v mesačných splátkach po 18,55 eur (559,-Sk) od 10.06.2006 do 10.05.2011, ktorý deň bol aj dňom konečnej splatnosti úveru a to vždy k 10. dňu kalendárneho mesiaca. Listom zo dňa 28.12.2010 oznámil veriteľ žalovanej, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010, postúpil pohľadávku voči žalovanej vo výške 1.682,57 eur žalobcovi.

14. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na právnom závere, že nárok žalobcu je premlčaný, a žalobu preto zamietol. Odvolací súd vychádzajúc zo skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci bolo potrebné sa v prvom rade zaoberať aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu v spore a na vec aplikovať ust. § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z. o bankách, nakoľko aktívnu vecnú legitimitáciu odvodzuje žalobca od pohľadávky, ktorá mu bola postúpená pôvodným veriteľom, ktorý bol bankou. Odvolací súd v zmysle ust. § 382 CSP výzvou zo dňa 20.06.2019 vyzval žalobcu a žalovanú, aby sa vyjadrili k použitiu ust. § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z. o bankách, ktoré sa vzťahujú na vec a nebolo pri doterajšom rozhodovaní veci použité. Právny zástupca žalobcu mal výzvu doručenu dňa 28.06.2019 a žalovaná dňa 01.07.2019. Žalobca, ani žalovaná s k predmetnej výzve nevyjadrili.

15. V súlade s ustálenou judikatúrou súdov i právnou teóriou aktívnou vecnou legitimitáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta, a to v ktoromkoľvek štádiu konania. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie je zrejmé, že žalobca nie je v danom spore aktívne vecne legitimitovaným, teda že nie je nositeľom práv zo žalovanej pohľadávky, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávok je neplatným úkonom, keď nespĺňa podmienky prevodu ustanovené v § 92 ods. 8 z.č. 483/2001 Z.z. o bankách. Vzhľadom na to, že pôvodným veriteľom žalovanej pohľadávky bola právnická osoba, ktorá je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, vzťahujú sa na ňu, okrem všeobecných podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 524 a nasledujúce Občianskeho zákonníka aj osobitné povinnosti, ktoré musí splniť, ak chce pohľadávku, ktorá vznikla v rámci vykonávania bankovej činnosti, platne postúpiť

na tretiu osobu. Tieto povinnosti sú upravené v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa tohto ustanovenia v znení účinnom do 31.12.2016, teda v čase postúpenia predmetnej pohľadávky (21.12.2010), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie, ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením, čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom. Z uvedeného vyplýva, že banka je oprávnená postúpiť pohľadávku až po tom, ako dlžníka písomne márne vyzvala na splnenie dlhu a omeškanie dlžníka, čo i len v časti jeho peňažného záväzku voči banke trvá dlhšie, ako 90 kalendárnych dní. Pokiaľ osobitná právna norma, ako lex specialis upravuje osobitné zákonné podmienky a predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky z bankových úverov (konkrétne v § 92 odsek 8 zákona o bankách), je dôvodné aplikovať predmetné zákonné ustanovenie, ako zákonné podmienky, ktoré banka, ako pôvodný veriteľ bola povinná splniť na to, aby došlo z jej strany k platnému postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej z bankového úveru voči dlžníkovi na ďalší subjekt. Odvolací súd konštatuje, že v prípade postúpenia pohľadávky bankou môže sa stať spôsobilým predmetom postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách iba pohľadávka, alebo jej časť z bankového úveru, ak banka preukázateľne ešte pred postúpením pohľadávky zaslala písomnú výzvu dlžníkovi na splnenie dlhu po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie, ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Tieto predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky určuje priamo zákon o bankách, a aj keby boli zákonodarcom stanovené za účelom ochrany bankového tajomstva (čo odvolací súd konštatuje len pre úplnosť vzhľadom na označenie 14. časti zákona č.483/2001 Z. z. - ochrana klientov a bankové tajomstvo, v ktorej je aj zákonné ustanovenie § 92 ods. 8), ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky upravené osobitnou právnou normou, pri porušení ktorých právny úkon postúpenia pohľadávky porušuje zákon, a preto je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka neplatný. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale priamo stanovuje hmotnoprávne podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávok. Takémuto záveru nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia („môže banka pohľadávku postúpiť“), ako aj jeho zaradenie do časti zákona o bankách, ktorej nadpis znie „Ochrana klientov a bankové tajomstvo.“ Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky a aj úprava povinností banky verejnoprávnej povahy voči štátnym orgánom a niektoré povinnosti klientov, pričom tieto sa ani len v prevažujúcej miere netýkajú len bankového tajomstva. Citované ustanovenie určuje osobitné podmienky, za ktorých môže banka aj bez súhlasu klienta postúpiť pohľadávku na inú osobu, čo výkladom a contrario znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka platne postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Ak banka pohľadávku postúpila, bez toho aby dodržala podmienky, určené pre tento právny úkon v ustanovení § 92 odsek 8 zákona o bankách, je takáto zmluva o postúpení v rozpore so zákonom a je neplatná, pretože Občiansky zákonník v ustanovení § 525 odsek 2 zakazuje postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. Keďže žalobca v konaní nepreukázal splnenie jednej zo zákonných podmienok na platné postúpenie pohľadávky, a to odoslanie a doručenie predchádzajúcej písomnej výzvy banky dlžníkovi - žalovanej, je potrebné vysloviť ten právny záver, že od predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky nemôže žalobca v súdnej veci odvodzovať jeho aktívnu legitimitáciu, čo je dôvodom na zamietnutie žaloby.

16. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené, dospel k záveru, že v preskúmvanej veci neboli splnené všetky podmienky pre postúpenie pohľadávky, vyplývajúce z ustanovenia § 92 odsek 8 zákona o bankách, keďže nebolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky bola žalovaná zo strany banky (úverového veriteľa) vyzvaná na splnenie omeškaného dlhu. V spise sa nachádza len

oznámenie pôvodného veriteľa zo dňa 28.12.2010 adresované žalovanej, ktorým jej oznamuje, že došlo k postúpeniu pohľadávky. Zmluva o postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom sporu, je pre nesplnenie zákonných podmienok neplatná, a teda žalobca nemôže od nej odvodzovať svoju aktívnu vecnú legitímáciu.

17. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby odvolací súd v späťvzatej časti rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a konanie v späťvzatej časti zastavil v zmysle ust. § 370 CSP. Súd prvej inštancie oprel dôvody zamietnutia žaloby síce o iný právny dôvod, ale odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Vzhľadom na závery odvolacieho súdu je výrok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby vecne správny, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti potvrdil.

18. Odvolací súd vzhľadom k tomu, že dospel k záveru, že žalobu je nutné zamietnuť z dôvodu, že žalobca nemá v spore aktívnu vecnú legitímáciu, nepovažuje za nevyhnutné zaoberať sa otázkou premlčania žalovanej pohľadávky, čo je už nad rámec potrebný pre rozhodnutie vo veci. Odvolací súd v tejto situácii poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

19. Odvolací súd však v otázke premlčania poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3MCdo/14/2014 zo dňa 21.04.2015, kde je vyslovený právny záver o aplikácii ust. § 52 ods. 2 vety tretej OZ (podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva) aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti tohto ustanovenia, teda pred 01.05.2014, nakoľko právne predpisy, ktorých súčasťou je dané ustanovenie nemajú prechodné ustanovenia.

20. Podľa ust. § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

21. Podľa ustanovenia § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

23. Žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná, keď čiastočné späťvzatie žaloby vykonal žalobca z dôvodu premlčania časti uplatneného nároku, teda procesne zavinil čiastočné zastavenie konania žalobca a vo zvyšnej časti bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby potvrdené. Zo spisu je zrejmé, že v odvolacom konaní žalovanej trovy nevznikli. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018, sp.zn. 7Cdo/14/2018, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu a procesnú hospodárnosť súdneho konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanej nepriznal.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 Ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).